

MGK zabıtlarında Gülen kavgasından bu günlere

MURAT YETKİN

Politika / 30/11/2013

Gülen hareketinin MGK'da tartışıldığı günler, Genelkurmay Başkanı'nın yemeği evinden getirdiği günlerdi. Genelkurmay bünyesinde Fethullah Gülen hareketi ve onunla birlikte Adalet ve Kalkınma Partisi'ni (AK Parti) 'bitirme planı' hazırlandığı haberini ilk yazan, 12 Nisan 2009 tarihli Taraf gazetesinde Mehmet Baransu olmuştu.

Haberdeki iddianın birden fazla önemli boyutu vardı.

İlk olarak, bir yıl önce, 2008'de iktidardaki AK Parti aleyhine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından açılmış kapatma davası iddianamesindeki suçlamaların bir kısmının bu amaçla 'içeride' üretildiği kuşkusunu doğuruyordu. Anayasa Mahkemesi AK Parti'yi kapatmamıştı ama 'Laiklik karşıtı eylemlerin odağı olmak' suçundan mahkûm etmişti. Albay Dursun Çiçek ve 'Islak imza' tartışmalarını hatırlayalım... Nitekim Baransu'nun bu tartışmaları takiben o zaman Beşiktaş'taki adliyeye giderek teslim ettiği bavul dolusu belge, aslen bir darbe girişimi davası olan Balyoz davasının açılmasında büyük pay sahibi olmuştu.

İkincisi, Genelkurmay bünyesinde açılıp işletildiği yazılan 'sahte' ya da 'tuzak' internet siteleri söz konusuydu. Genelkurmay'ın başında, 30 Ağustos 2008'de görevi Yaşar Büyükanıt'tan devralan yeni bir komutan, İlker Başbuğ vardı. Başbuğ, Büyükanıt ile birlikte, bir önceki dönemde, yani 2002-2006 döneminde Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök'ü AK Parti'ye laiklik müdahalesinde bulunması için baskı altına alan komuta heyeti üyelerine karşı fiilen koruyan isim olarak biliniyordu.

Üçüncüsü, Büyükanıt, Dışişleri Bakanı Abdullah Gül'ün cumhurbaşkanı seçilmesini önlemek amacıyla yayımlattığı 27 Nisan 2007 tarihli e-muhtıranın ardından 4 Mayıs'ta Başbakan Tayyip Erdoğan tarafından Dolmabahçe makamına çağırılmış, ondan sonra keskin siyasi söylemini bir yana bırakmıştı. Ergenekon operasyonunun Haziran 2007 itibarıyla başladığını biliyoruz. Baransu'nun haberinde Başbuğ, Erdoğan tarafından bu göreve atanmasına rağmen kendisinden önce başlatılmış hükümet karşıtı faaliyeti –en azından- durdurmaya komutan olarak görünüyordu.

Birinci ve ikinci 'bitirme' savaşları

Özetle, Baransu'nun 2009'daki ilk 'bitirme' haberi, hükümetin arkasındaki oy gücüyle asker in fiili kontrolündeki yargı ve bürokrasiden ayaklarıyla devlet aygıtını (kimilerine göre 'derin devlet') sivil otoriteye devralması sürecinde denge değiştiren bir dönüm noktası oldu.

Erdoğan askere karşı dengeleri değiştirirken Fethullah Gülen hareketini iki cephede yanında buldu. Birincisi, hareketin polis ve yargı içinde yıllardır sabırla ve sessizce büyüttüğü gücüydü. Bu gücün hükümet safında harekete geçmesi Ergenekon ve Balyoz davalarının büyük tartışmalarla da olsa sonuçlandırılmasında birinci derecede rol oynadı ve asker siyasi sistemden (Genelkurmay Başkanı Işık Koşaner ve üç kuvvet komutanınının 29 Temmuz 2011'de istifasıyla) büyük ölçüde tasfiye oldu. İkincisi, Fethullah Gülen'in otuz yılı aşkın geçmişinde ilk defa bir siyasi partiye açık destek ilanıydı. Erdoğan'ın Gül/Cumhurbaşkanlığı seçimi hamlesi olarak erkene aldığı 2007 seçiminde AK Parti'ye oy desteği verdi ve Erdoğan'ın 2002'de yüzde 34 olan oy desteğinin yüzde 47'ye sıçramasında –ekonominin düzelmesi ve askerlere duyulan tepkinin yanı sıra- payı oldu.

Baransu'nun önceki gün, 28 Kasım 2013'te Taraf'ın manşetine çıkan 'Fethullah Gülen'i bitirme kararı 2004'te MGK'da alındı' haberi de Gülen'in (kendi ifadeleriyle) Hizmet hareketiyle Erdoğan hükümeti arasında özel dersaneler üzerine çıkan görüş ayrılığının tırmandığı bir dönemde yayımlanmıştır.

Diğer bir deyişle, 'İkinci Bitirme' haberi de, aynı gazeteci imzasıyla, hükümetteki AK Parti'nin iktidarının belli alanlarında kontrolünü sağlamlaştırma hamlesi sırasında kamuoyunun dikkatine sunulmuştur.

Bu kendi başına dikkat çekici bir hatırlamadır. Çünkü o MGK'da Gülen faaliyetlerinin ele alındığı hemen ertesi gün, 25 Haziran 2004'te Hürriyet gazetesinde Uğur Ergan imzasıyla yayımlanmıştır.

Baransu'nun haberiyle, evet, askerin Gülen hareketine karşı öteden beri alerji duyduğu, ancak şimdi askerinin hamlelerinin ardında Başbakan Erdoğan'ın da imzaladığı bir Milli Güvenlik Kurulu kararının bulunduğu anlaşıldığı gösterilmektedir. Bu haberle birlikte zihinlere düşen soru, acaba Erdoğan'ın baştan itibaren askerinin Gülen hareketine, 'cemaat'e yönelik hamlelerine bir tür 'tavşana kaç, taziya tut' yaklaşımı içinde mi olduğudur. Nitekim CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu, Erdoğan'ı Gülen'e karşı 'ikiyüzlü' olmakla suçlamıştır. Acaba Genelkurmay'ın 'irtica ile mücadele' adı altında yürüttüğü, Başbuğ'un ağır hapis cezasına çarptırılmasına neden olan faaliyet, altında Başbakan'ın da imzası olan MGK belgesi dolayısıyla mı yürütülmüştür?

Erdoğan'ın baş siyasi danışmanı Yalçın Akdoğan, Twitter hesabından, o MGK kararının hükümetçe 'yok hükmünde' sayılıp işleme alınmamış olduğunu duyurdu. O dönem Meclis başkanı olan, dolayısıyla MGK ve hükümet üyesi olmayan Bülent Arınç, AK Parti hükümetlerinin 'dindarlara karşı' hiçbir hareket içinde olmayıp karar almadığını söyledi.

Ama o MGK'da gerçekte neler olduğunu anlamak için biraz o dönemin koşullarına bakmak gerekiyor.

Dönemin koşulları ve MGK

Habere konu olan 24 Haziran 2004 MGK'sı siyaset-asker ilişkileri bakımından adeta bıçak sırtı gidilen bir dönemde yapılmıştı. Daha nisan ayında, askerlerin siyasete en önemli müdahale alanlarından olan Kıbrıs ve Avrupa Birliği konularında hükümet ağır yara almıştı. Rauf Denktaş'ın kolu bükülerek gidilen Kıbrıs referandumunda Türk tarafının 'Evet' demesine karşın 'Hayır' diyen Rum tarafı AB'ye üye kabul edilmiş, Türkiye'ye verilen ambargonun kaldırılacağı sözü tutulmamıştı. ABD ile ilişkiler bir yıl önceki Irak tezkeresi ve Süleymaniye 'çuval' olayı sonrasında felaket durumdaydı. Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer ile AK Parti hükümeti birbirlerini günahları kadar sevmiyordu. Bu şartlar altında komuta kademesindeki baskın bir grup Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök'ü laiklik gerekçesiyle hükümete müdahaleye zorluyordu. Özkök'ün çok sonra sorum üzerine doğruladığı üzere (Radikal, 13 Temmuz 2008) 'yemeğini evden getirdiği' günlerdi. Özkök bunu hafif yemekler ihtiyacına bağlasa da Ankara zehirlenme iddialarıyla çalkalanıyordu.

O MGK'ya katılan komuta heyetinde yer alıp bugüne dek yargılanmayan yalnızca Özkök ve onun Kara Kuvvetleri Komutanı Aytaç Yalman olmuştur. Deniz Kuvvetleri Komutanı Özden Örnek, Hava Kuvvetleri Komutanı İbrahim Fırtına, Jandarma Genel Komutanı Şener Eruygur ve MGK Genel Sekreteri Şükrü Sarıışık, cunta oluşturup darbe girişiminde buldukları gerekçesiyle ağır hapis cezalarına çarptırılmıştır.(O toplantıda sivil MGK Genel Sekreteri yoktu. Atina Büyükelçisi Yiğit Alpogan'ın ataması Sezer tarafından 17 Ağustos'ta imzalanmış, Alpogan 25 Ağustos'ta Taraf'ın haberine konu olan MGK toplantısına Sarıışık İkinci Ordu Komutanlığı'na atandığı için, deyim yerindeyse 'formalite icabı' katılmış görünmektedir.)

Zaten o MGK'nın ardından Yalman ve Eruygur'un emeklilikleriyle başka bir dönemin açıldığı, Özkök'ün kuvvetlere daha çok hâkim olarak rahatladığı, jet kokpitinde uçması, denizaltıyla dalması ve bunu kamuoyuyla paylaşmasından belli olmuştur. Yalman'ın 4 Kasım 2013'te Hürriyet ve Milliyet'te yer alan açıklamaları daha o günlere dair daha nice ayrıntının su yüzüne çıkmayı, çıkarılmayı beklediğini göstermiştir.

Burada kalır mı?

Dolayısıyla, Gülen cemaati, bugünkü adıyla Hizmet hareketi üzerinden Erdoğan hükümetine yönelik bir hamlenin 2004 Haziran MGK'sında yapılmış olmasının o günkü şartlara göre imkânı vardı. Erdoğan ve hükümeti savunma konumundaydı. Savunma konumundan kurtulmasında Gülen grubunun desteği kamuoyunca biliniyor.

Askerin tasfiyesinin ardından Gülen hareketinin etkili olduğu polis ve yargıdan sonra, eğitim sisteminde de hükümetin otoritesini sağlamlaştırmak istediği bir dönemdeyiz. Bunun dönüm noktasını 2010 yılında MİT'in başına Hakan Fidan'ın

getirilmesini takiben, 2011'de Genelkurmay'ın elindeki üstün elektronik istihbarat imkânlarının MİT'e devredilmesi olarak görebiliriz. AK Parti'nin yüzde 50 seçim zaferi, Koşaner'in istifası ve nihayet 2012 başında Başbuğ'un tutuklanması ile Ergenekon savcılarının MİT'e soruşturma açmak istemesi hep onu takip ediyor.

Baransu'nun 'İkinci Bitirme' haberi, dolayısıyla önemli yeni gelişmelere işaret ediyor. Ben pek bu üslupla yazamam, daha çok Fehmi Kuru'dan zevkle okurum; ama kulağı delik bir arkadaşım bana "Sırada Ankara savcılarının İstanbul savcılarına dava açması mı var?" diye sordu. Ben "Bilemem, her şey mümkündür" dedim. Bu, Yüksek Seçim Kurulu'nun belediye başkanı adayı olacak bakanların, bakanlık görevinden istifa etmesine gerek olmadığı kararından önceydi. Malum, üç seçim var önümüzde.